

DOĞU AVRUPA TÜRK TARİHİ (IV.- XIII.Yüzyıllar)

1	Ders Adı:	DOĞU AVRUPA TÜRK TARİHİ (IV.- XIII.Yüzyıllar)
2	Ders Kodu:	TRH4109
3	Ders Türü:	Seçmeli
4	Ders Seviyesi	Lisans
5	Dersin Verildiği Yıl:	4
6	Dersin Verildiği Yarıyıl	7
7	Dersin AKTS Kredisi:	6.00
8	Teorik Ders Saati (saat/Hafta)	3.00
9	Uygulama Ders Saati(saat/Hafta)	0.00
10	Laboratuvar Ders Saati (saat/hafta) :	0
11	Dersin Önkoşulu:	Yok
12	Dersin Dili:	Türkçe
13	Dersin Veriliş Şekli:	Yüz yüze
14	Dersin Koordinatörü:	Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Ziya KARAASLAN
15	Dersi Veren Diğer Öğretim Elemanları:	Prof. Dr. Mehmet TEZCAN
16	Koordinatör İletişim Bilgileri:	Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Ziya KARAASLAN E-posta: yzkaraaslan@uludag.edu.tr Telefon: +90 (224) 275 51 00 Adres: Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Görükle Kampüsü 16059 - Görükle-Nilüfer-BURSA
17	Dersin WEB adresi:	
18	Dersin Amacı:	Öğrencilerin IV.-XIII. yüzyıllar arasında Doğu Avrupa sahasına yerleşen ve hâkimiyet kuran Türk kavimlerini ve devletlerini tanımlarını sağlamak.
19	Dersin Mesleki Gelişime Katkısı:	Öğrencilerin IV.-XIII. yüzyıllarda Doğu Avrupa coğrafyasında var olan Türk topluluklarını ve devletlerini kavramasını sağlayarak kariyerlerine katkı yapar.
20	Dersin Öğrenme Kazanımları:	
	1	Öğrenciler; Doğu Avrupa tarihî coğrafyasını tanıyacaklar,
	2	Doğu Avrupa Türk Tarihi kaynaklarını ve bu konuda yazılmış araştırma eserleri öğrenecekler,
	3	Avrupa Hunları ve Hazarlar gibi tarihte Doğu Avrupa'da hâkimiyet kuran devletlerin tarihini öğrenecekler,
	4	Osmanlılar öncesinde Balkanlarda yaşayan Uzlar, Peçenekler ve Kıpçaklar gibi Türk topluluklarının tarihini öğrenecekler,
	5	Moğol istilâsının Doğu Avrupa'da, özellikle Karadeniz'in kuzeyinde yaşayan Türk topluluklarına etkisi hakkında bilgi sahibi olacaklar.
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
21	Dersin İçeriği:	
Hafta	DERS İÇERİKLERİ	

	Teorik	Uygulama
1	Dersin tanıtımı, amacı, kapsamı, kaynak ve araştırmaları	
2	Doğu Avrupa'da ilk göçebe topluluklar	
3	Avrupa Hunları	
4	Suvarlar, Avarlar ve Oğurlar	
5	Büyük Bulgar Devleti, Tuna ve İtil (Volga) Bulgarları	
6	Hazar Kağanlığı'nın kuruluşu ve gelişimi	
7	Hazar Kağanlığı'nın gerilemesi ve çöküşü	
8	Hazar Kağanlığı devrinde diplomasi: Bizans, İslâm dünyası ve Slavlarla münasebetler	
9	Macarlar	
10	Peçenekler	
11	Uzlar (Oğuzlar)	
12	Kumanlar (Kıpçaklar)	
13	Cengiz Han ve Moğol istilâsı	
14	Altın Orda Hanlığı'nın kuruluş devri	

22	Ders Kitabı, Referanslar ve/veya Diğer Kaynaklar:	Artamonov, M. İ., Hazar Tarihi – Türkler, Yahudiler, Ruslar, tash. ne notl. L. N. Gumilëv, çev. D. A. Batur, Selenge Yayınları, İstanbul 2004. Doğu Avrupa Türk Tarihi, ed. O. Karatay-S. Acar, Kronik Kitap, İstanbul 2020. Golden, P. B. Hazar Çalışmaları, çev. E. Ç. Mızrak, Selenge Yayınları, İstanbul 2006. Golden, P. B., Türk Halkları Tarihine Giriş, çev. O. Karatay, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2020. Gökbel, A., Kıpçak Türkleri, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2021. Gumilëv, L. N., Eski Ruslar ve Büyük Bozkır Halkları, I-II, çev. D. A. Batur, Selenge Yayınları, 2022. Gumilëv, L. N., Hazar Çevresinde Bin Yıl: Etno-Tarih Açısından Türk Halklarının ve Çevre Halkların Şekillenışı Üzerine, çev. D. A. Batur, Selenge Yayınları, 2020. Karatay, O., Hazarlar: Yahudi Türkler Türk Yahudiler ve Ötekiler, Kripto Yayınları, İstanbul 2018. Kurat, A. N., VI-XIII. Yüzyıllarda Karadeniz Kuzeyindeki Türk Kavimleri ve Devletleri, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1972. Kurat, A. N., Makaleler, I-II, yay. haz. N. Yazılıtaş-A. Vurgun, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2015. Kurat, A. N., Peçenekler, yay. haz. D. A. Batur, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2016. Kurat, A. N., Rusya Tarihi: Başlangıçtan 1917'ye Kadar, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1987. Ortak Türk Tarihi, I-VI, ed. B. A. Gökdağ-S. Y. Gömeç-O. Karatay, Yeni Türkiye Yayınları, 2019. Özcan, A. T., Hazar Kağanlığı ve Etrafındaki Dünya, Kronik Kitap, İstanbul 2019. Rásonyi, L., Doğu Avrupada Türklük, yay. haz. Y. Gedikli, Selenge Yayınları, İstanbul 2006. Vásáry, I., Kumanlar ve Tatarlar: Osmanlı Öncesi Balkanlar'da Doğulu Askerler (1185-1365), çev. A. C. Akkoyunlu, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2018.
----	---	--

23	Değerlendirme	
YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI YÜZDESİ
Ara Sınav	1	40.00
Kısa Sınav	0	0.00
Ödev	0	0.00

Yıl Sonu Sınavı	1	60.00
Toplam	2	100.00
Yıl içi çalışmalarının Başarıya Oranı		40.00
Finalin Başarıya Oranı		60.00
Toplam		100.00
Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları		Yazılı sınav

24 AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU

ETKİNLİK	SAYISI	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Teorik Dersler	14	3.00	42.00
Uygulamalı Dersler	0	0.00	0.00
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)	3	18.00	54.00
Ödevler	0	0.00	0.00
Projeler	2	24.00	48.00
Arazi Çalışmaları	0	0.00	0.00
Arasınavlara	1	12.00	12.00
Diğer	0	0.00	0.00
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	24.00	24.00
Toplam İş Yüğü			180.00
Toplam İş Yüğü / 30 saat			6.00
Dersin AKTS Kredisi			6.00

25

PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE DERS ÖĞRETİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU

	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12	PY13	PY14	PY15	PY16
ÖK1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3	0	0	4	0	5	0
ÖK2	0	0	3	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	4	0
ÖK3	4	0	0	0	1	0	0	0	0	4	0	0	0	4	0	0
ÖK4	0	3	0	0	4	0	0	0	3	0	0	3	0	0	2	0
ÖK5	0	0	0	5	0	0	3	0	0	0	2	0	0	0	0	1
ÖK: Öğrenme kazanımlar PY: Program yeterlilikleri																
Katkı Düzeyi:	1 çok düşük			2 Düşük			3 Orta			4 Yüksek			5 Çok Yüksek			